

TORAH OHR • PARSHAS VAYAKHEL • MAAMAR 2

קחו מאתכם תרומה להוי' כל נדיב לבו יביאה...

« Prenez parmi vous une offrande pour
Havaya ; quiconque a le cœur généreux »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayakhel/2/

1 קחו מאתכם תרומה להויי כל נדיב לבו יביאה את תרומי [תרומת] הויי. ולהבין ענין ב' תרומות אלו. אחת להויי והב' תרומת הויי.

«Prenez parmi vous une offrande (terouma) pour Havaya; que tout homme au cœur généreux (ne-div libo) l'apporte, l'offrande de Havaya.» [Il nous faut] comprendre la signification de ces deux offrandes: l'une est «pour Havaya», et la seconde, «l'offrande de Havaya».

הנה תרומה לשון רוממות. ארוממך אלקי המלך כו' וגם תרומה לשון הפרשה להפריש תרומה. ולהבין ענין הרוממות הוא כי הנה נודע שיש ב' בחיי בהשתלשלות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע.

Or, terouma signifie élévation (romémout), [comme dans] «Je T'élèverai, mon D.ieu, le Roi», etc. Terouma signifie aussi séparation, [comme dans] «séparer la terouma». Pour comprendre la notion d'élévation, il faut savoir qu'il existe deux niveaux dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout): la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

שבח"י ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא כמשל הנשמה שמח"י את הגוף ומתלבשת בו להחיות בבח"י התחלקות מחשבה ודבור ומעשה והתלבשות המוחין בראש כו'.

Le niveau de memalé kol almin est comparable à l'âme qui donne vie au corps et s'y revêt pour lui donner vie selon une répartition: pensée, parole et action; ainsi, l'intellect (mo'hin) se revêt dans la tête, etc.

וכן בכל אבר חיות פרטי (שהחיות מתלבש בכל אבר לפי מזגו ותכונתו דהיינו שכללות גילוי חיות הנשמה היא במוחין ומשם נמשך הארה לכל כלי ואבר כפי בחינתו.

De même, chaque membre possède une force vitale particulière. (Car la force vitale se revêt dans chaque membre selon son tempérament et sa nature: autrement dit, la révélation de la force vitale de l'âme dans son ensemble se trouve dans le cerveau, et de là, un rayonnement est transmis à chaque réceptacle et à chaque membre selon son niveau.

בעין נמשך ומתלבש כח הראיה. ובאוזן נמשך ומתלבש כח השמיעה. וכח המעשה נמשך ומתלבש בידים עד כח ההילוך שנמשך ומתלבש ברגלים. נמצא האור והחיות מאיר ומתלבש בכל כלי לפי בחינתו ומהותו.

Dans l'œil, la faculté de voir est transmise et se revêt; dans l'oreille, la faculté d'entendre est transmise et se revêt; la faculté d'agir est transmise et se revêt dans les mains, jusqu'à la faculté de marcher, qui est transmise et se revêt dans les pieds. Il en ressort que la lumière et la force vitale rayonnent et se revêtent dans chaque réceptacle selon son niveau et sa nature.

ועל כן בהמוחין מאיר הארה וחיות יותר גדול מפני שהכלי מזוכך ונעלה יותר. ע"כ יכול לקבל הארה יותר גדולה והיא גילוי השכל והמחשבה.

C'est pourquoi un rayonnement et une force vitale plus grands brillent dans le cerveau, car le réceptacle y est plus raffiné et plus élevé. Il peut donc recevoir un rayonnement plus grand : c'est la révélation de l'intellect et de la pensée.

משא"כ בידיים אין הכלי יכול לקבל בחי' גילוי זה לכן אין נמשך ומתלבש בהם רק גילוי כח המעשה. ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש בהם הארה יותר גדולה מבכח הנמשך ומלובש ברגלים שאין בהם רק כח ההילוך.

Il n'en va pas de même des mains : le réceptacle ne peut recevoir ce niveau de révélation ; seule la révélation de la faculté d'agir y est donc transmise et s'y revêt. Néanmoins, le rayonnement qui s'y trouve est plus grand que celui de la faculté transmise et revêtue dans les pieds, où se trouve uniquement la faculté de marcher.

משא"כ ביד יוכל לעשות כל מלאכת מחשבת ולכתוב דברי חכמה. הרי שהשכל אע"פ [ואף על פי] שאינו מלובש בגילוי ביד נמשך הוא ומתגלה ע"י אמצעות כח המעשה שבידיים. משא"כ בכח ההילוך שברגל אין שייך בו המשכה זו.

En revanche, avec la main, on peut accomplir tout ouvrage d'art habile (mele'het ma'hchévet) et écrire des paroles de sagesse. Ainsi, l'intellect, bien qu'il ne soit pas révélé dans la main sous forme de vêtement, y est transmis et s'y révèle par l'intermédiaire de la faculté d'agir des mains. En revanche, une telle transmission ne concerne pas la faculté de marcher qui se trouve dans le pied.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] בבחי' אחרת יש מעלה ברגל שנושא את הראש. וזהו משום דנעוץ סופן בתחלתן ויש בחי' בהסוף מבחי' תחלתן אך מ"מ נקרא הרגל סוף ולא כן היד.

Néanmoins, sous un autre rapport, le pied a un avantage, en ce qu'il porte la tête. Cela tient au principe selon lequel « leur fin est enchâssée dans leur commencement » : dans la fin se trouve quelque chose du niveau de leur commencement. Pourtant, le pied est appelé la fin, contrairement à la main.

והיינו שביד יש גילוי החיות יותר מברגל כנ"ל ממשל כתיבת השכל ע"י הידים דייקא. וכ"ז [וכל זה] מפני שהחיות נמשך ומתלבש בכל אבר לפי ערכו ותכונתו:]

Autrement dit, la force vitale se révèle davantage dans la main que dans le pied, comme on l'a dit plus haut à propos de l'exemple de l'intellect mis par écrit précisément au moyen des mains. Tout cela tient au fait que la force vitale se répand et s'investit dans chaque membre selon sa mesure et sa nature.)

ומזה יובן הנמשל בענין סדר השתלשלות והמשכת החיות מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הנמשך בתוך כל עלמין. בכל עולם ובכל נברא לפשע"ד [לפום שיעורא דיליה] כפי אשר יוכל שאת.

On comprendra par là l'analogie avec l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes et la diffusion de la force vitale depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui se répand dans tous les mondes : dans chaque monde et dans chaque créature, selon sa mesure propre, à la mesure de ce qu'elle peut recevoir.

וכללות חיות זה נק' בזה"ק [בזוהר הקדוש] ממלא כל עלמין. שבגעה"ע [שבגן עדן העליון] מדור הצדיקים הגדולים מאיר בגילוי יותר והוא כמשל השכל המתגלה במוחין שבראש.

Cette force vitale dans son ensemble est appelée dans le saint Zohar memalé kol almin (« la lumière qui remplit tous les mondes »). Dans le Gan Eden supérieur, séjour des grands tsadikim, elle brille avec une plus grande révélation ; cela ressemble à l'intellect qui se révèle dans le cerveau, dans la tête.

2 ואח"כ בעולם המלאכים שעיקר מהותם באהוי"ר [באהבה ויראה] טבעיים ואין להם השגה כמו נשמות הצדיקים הגדולים זהו כמשל החיות הנמשך ומלוכש בידים חסד דרועא ימינא בחי" אהבה. מחנה מיכאל. וגבורה דרועא שמאלא. היא בחי' יראה מחנה גבריאל.

Ensuite, dans le monde des anges, dont l'essence réside principalement dans l'amour et la crainte naturels et qui n'ont pas de compréhension comparable à celle des âmes des grands tsadikim, cela correspond à l'analogie de la force vitale qui se prolonge et s'habille dans les mains. 'Hessed (bon-té) est « le bras droit » (deroa yemina), le niveau de l'amour, le camp de Mikhaël ; Guevoura (retenue) est « le bras gauche » (deroa smala), le niveau de la crainte, le camp de Gavriel.

3 ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש להם השגה ג"כ כמו שהשכל נמשך על ידי הידים. וגם כמו שהשכל נמשך ומתלבש במדות שבלב שהוא גילוי פנימי יותר מבידים

Néanmoins, ils ont eux aussi une certaine compréhension, tout comme l'intellect se prolonge à travers les mains ; et aussi comme il se prolonge et s'investit dans les attributs émotionnels (midot) du cœur, ce qui constitue une révélation plus intérieure que dans les mains,

כי הידים הם חיצוניות המדות. וכך יש מלאכים מבחי' פנימיות מיכאל וגבריאל אש ומים שהם מדות שבלב.

car les mains sont la dimension extérieure ('hitsoniyout) des attributs émotionnels. De même, il existe des anges du niveau de la dimension intérieure (pnimiyout) : Michael et Gavriel, feu et eau, qui sont les attributs émotionnels du cœur.

4 ויש מבחי' חיצוניות דרועא ימינא דהיינו להיות ההשפעה למטה מכלכל חיים בחסד כו'. וכן יורד עוד החיות בבחי' עשייה בכל עולם לפי ערכו.

Et il y a [des anges] qui relèvent de la dimension extérieure du «bras droit», c'est-à-dire de la transmission vers le bas : «Il soutient les vivants avec bonté», etc. Ainsi, la force vitale descend encore davantage, jusqu'au niveau de l'action (Assiya), dans chaque monde selon sa mesure.

וכך כתיב אתה עשית את השמים ושמי השמים כו' הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם.

Ainsi est-il écrit : «Tu as fait les cieux et les cieux des cieux», etc., «les mers et tout ce qui s'y trouve, et Tu leur donnes à tous la vie.»

שהחיות ההוא מבחי' ואתה מחיה את כולם מתלבש תוך עלמין וממלא הוא בכל עולם לפי ערכו בשמי השמים גילוי בחי' עליונה יותר מבשמים.

Car cette force vitale, qui relève de «Tu leur donnes à tous la vie», se revêt à l'intérieur des mondes et les remplit chacun selon sa mesure : dans les cieux des cieux, la révélation est d'un niveau supérieur à celle des cieux.

וכן בשמים יש גילוי בחי' יותר עליונה מבארץ כמו שנראה בחוש:(ויובן זה יותר ממה שהיה נראה בחוש בענין המשכת המן דכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. וכתיב וברדת הטל ירד המן.

De même, dans les cieux, la révélation est d'un niveau supérieur à celle de la terre, comme cela est manifeste aux sens. (On le comprendra mieux encore à partir de ce qui était perceptible aux sens au sujet de la descente de la manne, comme il est écrit : «Voici, Je vais faire pleuvoir pour vous du pain depuis les cieux», et il est écrit : «Lorsque la rosée descendait, la manne descendait.»

והנה המן נק' ג"כ לחם אבירים שמלאכי השרת נזונים בו. והוא תמוה דאיך המלאכים שהם רוחניים יאכלו המן שהיה דבר גשמי כמ"ש וטחנו ברחים או דכו במדוכה.

Or, la manne est également appelée « pain des puissants » (le'hem abirim), dont se nourrissent les anges de service. Cela est étonnant : comment les anges, qui sont spirituels, pouvaient-ils manger la manne, qui était une chose matérielle, comme il est écrit : « Ils la broyaient dans des moulins ou la pilaient dans un mortier » ?

אך הענין שהמן שרשו גבוה מאד שנמשך מבחינת טל השמים והוא בחי' טלא דבדולחא שהוא בחי' אורות עליונים ממש וכמ"ש כי טל אורות טלך נמצא שהוא ממש אורות עליונים הרוחניים.

Mais l'explication est que la racine de la manne est très élevée, car elle provient du niveau de « la rosée des cieux », qui est le niveau de « la rosée cristalline » (tala di'vedolcha), c'est-à-dire des lumières supérieures proprement dites, comme il est écrit : « Car Ta rosée est une rosée de lumières. » Il s'ensuit qu'il s'agit bien des lumières supérieures spirituelles.

ונק' בזה"ק [בזהר הקדוש] טלא דנטיף מעתיקא לז"א. וזהו טל השמים. הן ממש נמשכו ונתלבשו במן. ואיך יהיה ההמשכה זו ממקום עליון כ"כ [כל כך] למטה הוא ודאי לא כמו שהאור ממש למעלה נמשך ומתגלה למטה.

Dans le saint Zohar, elle est appelée « la rosée qui s'écoule d'Atik vers Zeir Anpin » ; c'est là « la rosée des cieux ». Ces [lumières] mêmes furent attirées vers le bas et se revêtirent dans la manne. Mais comment une telle descente a-t-elle pu s'opérer depuis un lieu si élevé jusqu'en bas ? Il est certain que la lumière elle-même, telle qu'elle est en haut, n'est pas descendue et ne s'est pas révélée en bas.

כי הרי בחי' טל אורות הוא אורות עליונים ממש שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' הכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאצילות. ולכן נק' טל אורות דוקא וא"כ איך יומשך למטה כמו שהוא.

Car le niveau de « la rosée de lumières » désigne les lumières supérieures proprement dites, qui sont au-dessus même des réceptacles des dix Séfirot du Monde d'Atsilout (Émanation). C'est pourquoi on l'appelle précisément « la rosée de lumières ». Dès lors, comment aurait-elle pu descendre en bas telle qu'elle est ?

אלא ודאי היינו ע"י התלבשות בסדר ההשתלשלות ממדרגה למדרגה שמי השמים לבח"י שמים. ואח"כ לבח"י ארץ. ולכן בעודו למעלה מלאכי השרת נזונים בו שאז עדיין היה מזון רוחני ולא גשמי כלל.

Mais, assurément, cela se fait par un revêtement dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), de niveau en niveau : [des] cieux des cieux au niveau des cieux, puis au niveau de la terre. C'est pourquoi, tant qu'il est encore en haut, les anges de service s'en nourrissent, car il constituait alors encore une nourriture spirituelle, et nullement physique.

ואח"כ נתגשם ונעשה מזון גשמי. ומ"מ מלובש בו אורות העליונים ממש. ולכן הוא ג"כ למטה לחם אכירים שנבלע ברמ"ח אברים ואין ממנו פסולת וע"כ בשבת לא ירד מן.

Ensuite, elle devint matérielle et se transforma en nourriture physique. Néanmoins, les lumières supérieures elles-mêmes s'y trouvent revêtues. C'est pourquoi, même ici-bas, elle est « le pain des puissants (abirim) », absorbé par les 248 membres (evarim), sans aucun déchet. Et c'est pourquoi la manne ne descendait pas le Chabbat.

משא"כ שאר השפעות נמשכים גם בשבת אע"פ [אף על פי] שאין לה עשב שאין לו מזל מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל גם בשבת משא"כ במן.

Il en va autrement des autres formes d'influx, qui descendent également le Chabbat. En effet, « il n'est pas de brin d'herbe qui n'ait un mazal en haut, lequel le frappe et lui dit : "Pousse" », y compris le Chabbat. Mais il n'en va pas ainsi de la manne.

והיינו משום דבמן היה נמשך מבח"י טל אורות. ובח"י זו א"א לה לירד בשבת לפי שאז הוא עליית העולמות למעלה. רק שלפי שעלייה זו רק בפנימיות ולא בחיצוניות.

Cela tient au fait que la manne recevait un influx provenant du niveau de « rosée de lumières ». Ce niveau ne peut descendre le Chabbat, car c'est alors le moment où les mondes s'élèvent en haut. Toutefois, cette élévation ne concerne que la dimension intérieure (pnimiyout), et non la dimension extérieure ('hitsoniyout),

לכן שאר השפעות יורדים בשבת לפי שהם מבח"י חיצוניות. וא"כ מוכן מזה איך שבמן היה התלבשות טל אורות. והיינו ע"י השתלשלות ממדרגה למדרגה.

c'est pourquoi les autres formes d'influx descendent le Chabbat, puisqu'elles relèvent de la dimension extérieure. On comprend donc ainsi que la manne portait en elle un revêtement de la « rosée de lumières », et cela par l'enchaînement de niveau en niveau.

ולכן אין דומה המן שלמטה לכמו שהוא למעלה. שלמטה נעשה גשמי. משא"כ בעודו למעלה בעולם הרוחני הוא רוחני ולחם שמלאכי השרת נוזנין בו. והיינו מן כמו שהוא עדיין למעלה בבחי' עליונות טרם ירידתו למטה.

La manne d'ici-bas n'est donc pas semblable à la manne telle qu'elle est en haut : ici-bas, elle est devenue matérielle, tandis que tant qu'elle se trouve encore en haut, dans le monde spirituel, elle est spirituelle, un pain dont les anges de service se nourrissent. Il s'agit de la manne telle qu'elle est encore en haut, dans son état sublime, avant sa descente ici-bas.

נמצא מזה יוכל האדם להשכיל ענין בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא ירידת החיות מרום המעלות להיות יורד ונמשך ומתלבש בכל עולם לפי ערכו ובחינתו. והוא מ"ש ואתה מחיה את כולם כו':

On peut donc comprendre par là le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) : c'est la descente de la force vitale depuis les plus hautes hauteurs, de sorte qu'elle descend, se prolonge et se revêt dans chaque monde selon sa mesure et son niveau. C'est ce qui est écrit : « Et Toi, Tu donnes la vie à tous », etc.)

עוד יובן זה ממ"ש בפי' שלח היש בה עץ אם אין. ופי' הזוה"ק [הזוהר הקדוש] שם שרצו לידע מהות ההשפעה הנמשך בארץ ישראל אם היא רק מבחינת עץ הוא בחי' עץ החיים שהוא בחי' חכמה

On le comprendra encore à partir de ce qui est écrit dans la paracha de Chelah : « Y a-t-il en elle un arbre (etz) ou non (ayin) ? » Le saint Zohar explique à cet endroit qu'ils voulaient connaître la nature de l'influx qui descend dans la Terre d'Israël : provenait-il uniquement du niveau de « l'arbre », c'est-à-dire du niveau de l'Arbre de Vie, qui est le niveau de 'Hokhma (sagesse),

כמ"ש והחכמה תחיה כו' וגם עץ לי [לשון] עצה ותושיה והוא בחי' חכמה. או שנמשך מבחי' אין שהוא בחי' שלמעלה מעלה ממדרגת החכמה כמ"ש והחכמה מאין תמצא.

comme il est écrit : « Et la sagesse donne la vie », etc. ; et aussi, etz (« arbre ») désigne etzah (« conseil ») et une sagesse solide, ce qui correspond au niveau de 'Hokhma (sagesse) ; ou bien cela est attiré du niveau de ayin (« néant »), qui se situe bien au-dessus du rang de 'Hokhma, comme il est écrit : « Et la sagesse, du ayin (néant), se trouve. »

5 והסימן היה אם יראו גידול הפירות ע"ד שאר הארצות לבד אז היא רק מבחי' עץ

Et le signe était le suivant : si l'on voyait les fruits pousser seulement comme dans les autres pays, cela venait uniquement du niveau de l'« arbre »,

וכמו דכתיב כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קניניך שכל העולם ומלואו שרשו מבחי' ח"ע [חכמה עילאה]
בראשית ות"י [ותרגום ירושלמי] בחוכמתא.

comme il est écrit : « Tu les as tous faits avec sagesse ; la terre est pleine de Tes possessions » : car le monde entier et tout ce qu'il contient ont leur racine dans le niveau de la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ila'a) : « Au commencement (berechit) » ; le Targoum Yerouchalmi [rend ce mot par] « avec sagesse » (be'hokhmata).

אבל אם יראו גידול הפירות וההשפעה בעילוי רב שלא בערך כל הארצות וכנזכר בדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] סוף מס' [מסכת] כתובות.

Mais si l'on voyait les fruits pousser et l'abondance se répandre avec une supériorité considérable, sans commune mesure avec tous les autres pays, comme le mentionnent les paroles de nos Sages, de mémoire bénie, à la fin du traité Ketoubot,

אז יובן שההשפעה לשם נמשך מבחי' אין שהוא למעלה מבחי' חכמה שמשם נמשך בגילוי יותר שלא על ידי צמצומים כו'.

on comprendrait alors que l'abondance qui s'y répand est attirée du niveau de l'ayin, qui est au-dessus du niveau de la 'Hokhma ; de là, elle se révèle davantage, sans passer par des contractions (tsimtsoumim), etc.

הרי מובן מזה ג"כ איך אפי' [אפילו] בהשפעה גשמית ממש נמשך ומתלבש מבחי' אין שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' חכמה ואיך הוא

Il ressort également de là que même dans une abondance véritablement matérielle, quelque chose du niveau de l'ayin, qui est au-dessus même du niveau de la 'Hokhma, est attiré et revêtu. Mais comment cela se peut-il ?

אלא ודאי ע"י השתלשלות מדרגות רבות עד אין קץ רק שמ"מ מלובש בזה ממש מבחי' אין ומזה נמשך תוספת הברכה והגידול בתוספת מרובה.

C'est assurément uniquement par un enchaînement descendant (hichtalchelout) à travers de nombreux niveaux, sans fin ; néanmoins, quelque chose du niveau même de l'ayin y est revêtu, et c'est de là que viennent l'accroissement de la bénédiction et la croissance, dans une mesure considérablement accrue.

א"כ מכ"ז [מכל זה] יובן למשכיל ענין בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהשפעה נמשך מרום המעלות ממש רק שנמשך ומתלבש בכל עולם ובכל נברא לפי ערכו.

Ainsi, de tout cela, l'homme qui sait discerner comprendra la notion du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) : l'abondance est attirée des hauteurs les plus élevées, mais elle est attirée et revêtue dans chaque monde et chaque créature selon sa mesure.

6 ולכן יש באור וחיות זה התחלקות מדרגות רבות אין קץ ממש שאפי' [שאפילו] בכל עולם מתחלק לדי בחי' דצח"מ [דומם צומח חי מדבר].

C'est pourquoi cette lumière et cette force vitale se répartissent en niveaux nombreux, véritablement sans fin. Même dans chaque monde, elles se divisent en quatre catégories : minéral, végétal, animal et parlant.

וגם בכל בחי' מד' בחי' אלה יש מדרגות שונות עד אין קץ ומספר ולכל בחי' לפי ערכה כך היא ההמשכה וזהו לכל חד לפום שיעורא דיליה:

De même, chacune de ces quatre catégories comprend des degrés différents, sans fin ni nombre ; et, pour chaque niveau, la diffusion se fait selon sa mesure. C'est là [le sens de] « à chacun selon sa propre mesure ».

7 ובחינת סוכ"ע הוא אור וחיות אלקי שאינו מתלבש תוך עלמין ממש ואין פי' סובב עולה וסובב מלמעלה אלא שהוא ג"כ תוך עלמין

Et le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) est une lumière et une force vitale divines qui ne se revêtent pas véritablement à l'intérieur des mondes. Le sens du terme «entoure» n'est pas qu'elle s'élève et les entoure d'en haut; elle est, elle aussi, à l'intérieur des mondes,

אלא שאינו מתלבש בהם וכמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא אני דוקא שאין בחיות ההוא בחי' התחלקות כלל אני ראשון ואני

mais seulement qu'elle ne se revêt pas en eux, comme il est écrit: «N'est-ce pas Moi qui remplis les cieux et la terre?»: «Moi» précisément, car dans cette force vitale il n'existe aucune division: «Je suis le premier et Je suis

אחרון קדמון לכל הקדומים כו' משא"כ בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא בבחי' גבול מהלך ת"ק שנה כו' רגלי החיות כו'.

le dernier», « primordial avant tout ce qui est primordial », etc. À l'inverse, le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) est dans un mode de limitation : « un trajet de cinq cents ans », etc., « les pieds des 'Hayot », etc.

8 וזהו ארוממך שעצמותו ומהותו מרומם ומנושא עד אין קץ ותכלית. אלקי שבחי' האור וחיות שנמשך מבחי' סוכ"ע הוא ע"י המלך שמלך שמו נקרא עליהם כמשל המלך שרק שמו והתפשטותו על מדינות ממשלתו.

Et tel est [le sens de] « Je T'exalterai » : Son essence et Son être sont exaltés et élevés sans fin ni limite. « Mon D.ieu » : le niveau de lumière et de force vitale qui est attiré depuis le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) passe par « le Roi », car « Son nom fut appelé Roi » sur eux, comme dans la parabole d'un roi, dont seuls le nom et le rayonnement s'étendent sur les provinces soumises à son autorité.

והמשכה זו שמבחי' סוכ"ע להיות בחי' מלי' מכ"ע הוא ע"י ישראל אין מלך בלא עם כו'

Et cette attraction, depuis le niveau de sovev kol almin pour devenir le niveau de Mal'hout, « une royauté sur tous les mondes », se fait par Israël : « Il n'y a pas de roi sans peuple », etc.

ודוד אמר המקרא הזה בעד כלל ישראל ארוממך אלקי הוא ע"י המלך כו': (ופי' הענין הוא דבחי' סוכ"ע זהו המשכה מא"ס ב"ה שנמשך להיות מתנשא על העלמין.

Et David dit ce verset au nom de l'ensemble d'Israël : « Je T'exalterai, mon D.ieu » se réalise par « le Roi », etc. (L'explication est que le niveau de sovev kol almin est une attraction provenant de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, qui est attirée afin de s'élever au-dessus des mondes.

ובהתנשאות זו הוא מחיה אותם והוא החיות בבחי' מקיף שהרי ההתנשאות והרוממות שהמלך מרומם ומתנשא על עמו אין זה בחי' המשכה בפנימיותן כ"א הוא כמו ענין הארה מבחוץ ובדרך מקיף.

Et par cette exaltation, Il leur donne la vie ; c'est la force vitale dans le mode de makif (englobant). En effet, l'exaltation et la grandeur par lesquelles un roi est exalté et élevé au-dessus de son peuple ne constituent pas une attraction à l'intérieur de leur dimension intérieure (pnimiyout), mais ressemblent plutôt à un rayonnement venant de l'extérieur, selon le mode de makif.

ולמעלה עי'זי נמשך להם חיות וקיום מבחי' התנשאו' [התנשאות] ומקיף זה. וזהו הנק' סוכ"ע והוא בחי' מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים].

Et, en haut, c'est par ce biais que leur sont attirées la force vitale et l'existence, depuis ce niveau d'exaltation et de makif. C'est ce que l'on appelle sovev kol almin, et c'est le niveau de « Ta royauté est une royauté sur tous les mondes ».

והחיות המתלבש בפנימיותן שזהו בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] היא מבחינת דבר ה' ואתה מחיה את כולם היינו האותיות מאל"ף עד תי"ו וה' מוצאות וזהו פי' אתה. הוא המתלבש בפנימיותם.

Quant à la force vitale qui se revêt dans leur dimension intérieure — le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) —, elle provient du niveau de « la parole de D.ieu », de « et Toi (ve'ata), Tu leur donnes à tous la vie », c'est-à-dire des lettres, de alef à tav, et des cinq lieux d'articulation. Tel est le sens de atah (« Toi ») : c'est ce qui se revêt dans leur dimension intérieure.

משא"כ בחי' מלכותך והתנשאות זהו בחי' סוכ"ע. אבל מהותו ועצמותו ית' הוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע. וכמשל המלך שמהותו ועצמותו אינו מה שמתנשא על עם כי התנשאות זו היא רק התפשטות הארה ממנו לבד.

En revanche, le niveau de « Ta royauté » et l'exaltation relèvent de sovev kol almin. Mais Son être et Son essence, béni soit-Il, se situent bien au-dessus du niveau de sovev kol almin. C'est comparable à un roi : son être et son essence ne sont pas ce qui l'élève au-dessus d'un peuple, car cette exaltation n'est qu'un rayonnement qui se déploie à partir de lui, rien de plus.

וזהו ארוממך אלקי המלך. דבחי' רוממות זהו בחי' סוכ"ע לפי שבחינה זו הוא ענין הרוממות והתנשאות שזהו מקיף על כל עלמין ומחי' אותם עי'זי והוא ג"כ רק מבחי' המלך מדת מלכותו ית'.

Et tel est [le sens de] « Je T'exalterai, mon D.ieu, le Roi » : le niveau d'exaltation est celui de sovev kol almin, puisque ce niveau consiste en exaltation et en élévation ; il englobe ainsi tous les mondes et leur donne la vie par ce biais. Et lui aussi ne provient que du niveau de « le Roi », l'attribut de Sa royauté, béni soit-Il.

ואלהי הוא בחי' ההארה המתלבשת בתוך כל עלמין והיא הארה מבחי' מלכות. ועל כן פי' ארוממך היא ההמשכה ממהותו ועצמותו ית' להיות בחי' סוכ"ע. ודהע"ה [ודוד המלך עליו השלום] שהיה מרכבה למדת מלכותו אמר זה וכנ"ל):

Et « mon Dieu » désigne le niveau de la radiance qui se revêt dans tous les mondes, radiance qui émane du niveau de Mal'hout. Ainsi, « Je T'exalterai » signifie l'émanation, à partir de Son être et de Son essence, qu'Il soit béni, de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Le roi David, qui était un char (merkava) pour l'attribut de Sa royauté, prononça ces paroles, comme indiqué précédemment.)

9 אך להיות הכח הזה בנפש שע"י יומשך בחי' סוכ"ע להיות בבחי' מלכות להחיות נבראים בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] הוא ע"פ מ"ש שבעת ימים תאכל מצות לחם עוני כו'

Mais, pour que l'âme possède cette force par laquelle le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) est attiré vers le bas et devient le niveau de Mal'hout (souveraineté), afin de donner vie à des créatures finies, cela s'appuie sur ce qui est écrit : « Pendant sept jours, vous mangerez des matsot, le pain de pauvreté », etc. :

שכדי לקבל התורה בשבועות פנים בפנים כו' אחרי יציאתן ממצרים שהי' [שהיה] בבחי' אחוריים נצטוו לספור ספירת העומר ז' שבועות.

Car, afin de recevoir la Torah à Chavouot « face à face », etc., après leur sortie d'Égypte, qui s'était faite dans le mode du « dos » (a'horaïm), ils reçurent l'ordre de compter le compte du Omer pendant sept semaines.

10 ובשבוע ראשונה לאכול מצה דייקא. והענין שיש בנפש הבהמית ז' מדות רעות כו' וכ"א [וכל אחד / וכל אחת] כלולה מכולם זפ"ז [ז' פעמים ז'] הם מ"ט.

Et, durant la première semaine, [ils reçurent l'ordre] de manger précisément de la matsa. L'explication est que l'âme animale possède sept mauvais attributs émotionnels (midot), etc., et que chacun comprend tous les autres : sept fois sept, cela fait quarante-neuf.

והוא ענין הספירה להיות המדות בחי' אתהפכא כו'. וזהו ענין העומר שבא מן השעורים מאכל בהמה בחי' נה"ב [נפש הבהמית] כו'.

Tel est le sens du compte : amener les attributs au niveau de la transformation (it'hap'ha), etc. Tel est aussi le sens de l'offrande de l'Omer, qui provient de l'orge, nourriture des animaux, laquelle correspond au niveau de l'âme animale, etc.

11 ובז' שבועות אלו מהפכן מעט מעט חסד שבחסד כו'. ע"י שמאיר וממשיך בהן בחי' אור כמשל הנר שדוחה החושך כו'. וזהו וספרתם לשון הארה ואור ואומרים בכל יום היום כו'. היום כו'.

Et au cours de ces sept semaines, on les transforme peu à peu — 'Hessed de 'Hessed, etc. — en y faisant briller et en y attirant le niveau de lumière, comme dans l'image d'une bougie qui repousse l'obscurité, etc. C'est là [le sens de] ou-sefartem («et vous compterez»), terme qui évoque l'illumination et la lumière; et chaque jour, nous disons: «Aujourd'hui est...», etc., «Aujourd'hui est...», etc.

12 והמשכת האור הוא מלמעלה מבחי' המדות שע"י מתהפכים המדות מבחי' אהבה שבלעו"ז [שבלעומת זה] לאהבת ה' כו'.

Et l'attraction de la lumière vient d'un niveau supérieur à celui des attributs émotionnels (midot); par elle, les attributs sont transformés, passant de l'amour du côté opposé à l'amour de D.ieu, etc.

וכמ"ש וספרתם לכם ממחרת השבת מלמעלה מבחי' המדות. אך א"א להיות בחי' אתהפכא מבלי שתקדים תחלה בחי' אתכפייא שהיא בחי' בטול בטל רצונך כו'.

Comme il est écrit : « Vous compterez pour vous-mêmes à partir du lendemain du Chabbat » : depuis un niveau supérieur à celui des attributs. Mais la transformation (it'hap'ha) ne peut avoir lieu sans que la soumission (itkafya) la précède d'abord, c'est-à-dire le niveau de l'annulation de soi (bitoul) : « Annule ta volonté », etc.

13 וכנודע שא"א להיות התהוות יש מיש כמשל הגרעין הנזרע בארץ שמתקרב תחלה ונעשה בחי' אין ואז יכול להיות צומח גם בתוספת מרובה ע"י כח הצומח שבארץ.

Comme on le sait, il est impossible qu'une chose existante advienne à partir d'une autre chose existante, comme dans l'analogie d'une graine semée dans la terre : elle pourrit d'abord et atteint le niveau du « néant » (ayin), puis elle peut pousser, même en se multipliant considérablement, grâce à la force de croissance qui se trouve dans la terre.

משא"כ קודם הרקבון שהוא עדיין בבחי' יש לכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ביציא' [ביציאת] אפרוח מן הביצה כי קא גביל עפרא בעלמא הוא כו'.

Il n'en va pas ainsi avant la pourriture, lorsqu'elle est encore au niveau de « quelque chose » (yech). C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit, au sujet de la formation d'un poussin dans l'œuf : « Lorsqu'il prend forme, ce n'est que de la poussière », etc.

14 וכך א"א להיות מבחי' אהבה שכלעומת זה בחי' אהבת ה' אם לא שתקדים תחלה בחי' בטול.

De même, le niveau de l'amour de D.ieu ne peut provenir de l'amour dirigé vers le côté opposé, à moins que le niveau de l'annulation de soi (bitoul) ne le précède d'abord.

וכמ"ש בק"ש [בקריאת שמע] אחד ואהבת שתחלה צ"ל מס"נ [מסירות נפש] בחי' בטול למסור נפשו באחד ועי"ז ואהבת בכל לבבך בשני יצריך כו'

Comme il est écrit dans le Chéma : « Un », [puis] « Et tu aimeras » : il faut d'abord le sacrifice de soi (messirout néfech), le niveau de l'annulation de soi, pour remettre son âme en disant « Un » ; et par cela, « tu aimeras de tout ton cœur », avec tes deux penchants, etc.,

שהוא ענין אתהפכא כו' וזהו ענין המצה שנצטוו לאכול בשבוע הא' של ספירה וגם קודם ספירה כי מצה בחי' אתכפיא ובטול.

ce qui est le concept de la transformation (it'hap'ha), etc. Tel est le concept de la matsa, qu'ils reçurent l'ordre de manger durant la première semaine du compte et également avant le compte : car la matsa représente le niveau de soumission (iskafya) et d'annulation de soi.

כי המצה אין בה התנשאות להיות תופח ועולה וגם אין בה טעם כמו החמץ והא כהא תליא כנודע שמי שאין בו בחי' התנשאות אינו רוצה למצא טעם בעבודתו כו'.

Car la matsa ne comporte aucune élévation de soi qui la ferait gonfler et monter ; elle n'a pas non plus de saveur, contrairement au 'hamets. L'un dépend de l'autre, comme on le sait : celui qui n'a pas le niveau de l'élévation de soi ne cherche pas à trouver de saveur dans son service, etc.

וזהו ענין המצה לחם עוני לפני קבלת התור' [התורה] כמ"ש ונפשי כעפר לכל תהיה ואח"כ פתח לבי בתורתך כו' שע"י נפשי כעפר יוכל להיות אח"כ בחי' אתהפכא ולהיות פב"פ [פנים בפנים].

Tel est le concept de la matsa, « pain de pauvreté », avant la réception de la Torah, comme il est écrit : « Que mon âme soit comme la poussière pour tous », puis : « Ouvre mon cœur à Ta Torah », etc. C'est grâce à « mon âme comme la poussière » que peut ensuite advenir le niveau de la transformation et celui d'une relation face à face.

15 והנה בבחי' זו בחינת אתכפיא הוא למעלה מבחי' אתהפכא. כי הגם שאינו מהפך את המדות עדיין מי"מ הרי הוא בטול מכל וכל.

Or, sous ce rapport, le niveau de soumission (iskafya) est supérieur au niveau de transformation (it'hap'ha) : car, bien que l'on ne transforme pas encore les attributs émotionnels (midot), il s'agit néanmoins d'une annulation de soi (bitoul) totale et complète.

ובאתעדל"ת [ובאתערותא דלתתא] זו בבחי' בטול שמסלק א"ע [את עצמו] מכל בבחי' אתכפייא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות נמשך מבחי' סוכ"ע בחי' מלי שהוא ג"כ בחי' הסתלקות עצמותו ומהותו ית' להחיות רוח שפלים ולב נדכאים כו'.

Et par cet éveil d'en bas (l'éveil d'en bas), dans le mode de l'annulation de soi, où l'on se retire de tout dans le mode de la soumission, [suscite] un éveil d'en haut, de sorte que soit attiré le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), le niveau de Mal'hout (souveraineté), qui est également un niveau de retrait de Son essence et de Son être, béni soit-Il, « pour faire revivre l'esprit des humbles et le cœur des accablés », etc.

16 וזהו בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד]. היינו להיות בחי' ברכה והמשכה בבחי' מלכותו לעולם ועד. כי ועד בחילופי אתון אחד.

Et c'est là le sens de « Béni soit le Nom de la gloire de Son royaume à jamais » (le'olam va'ed) : que le niveau de bénédiction et de flux descendant pénètre le niveau de Son royaume à jamais. Car va'ed, par permutation de lettres, devient echad (« Un »).

וארז"ל [ואמר רבותינו זכרונם לברכה] כ"מ [כל מקום] שנאמר ועד אין לו הפסק היינו להיות מלך מלך ימלך עד אין קץ כו'.

Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Partout où il est dit va'ed, il n'y a pas d'interruption » ; c'est-à-dire : « [G.ieu] règne, [G.ieu] a régné, [G.ieu] régnera », sans fin, etc.

ובנפש היינו שלא להיות בחי' שינויים תוך התפלה ואחר התפלה כל היום שהשינויים הוא מבחי' וימלך וימת כו'. וזהו ענין תרומה להויי שהוא בחי' הבטול מלמטה למעלה.

Et dans l'âme, cela signifie qu'il n'y ait pas de changements entre le temps de la prière et l'après-prière, durant toute la journée ; car les changements relèvent du niveau de « il régna... et il mourut », etc. C'est là le sens de « une offrande à Havaya », qui est le niveau de l'annulation de soi (bitoul) de bas en haut.

(והענין שהמשכה זו להיות בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] הוא ע"י אתעדלית [אתערותא דלתתא] ג"כ בבחי' זו שאין לה הפסק דהיינו בחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שענין עול הוא בחי' אתכפייא ובטול רצון שבחינה זו אין לה הפסק כי בחי' זו יוכל להיות בשוה כל היום כולו.

(Voici l'explication : cette descente de flux, afin qu'il y ait «Béni soit le Nom de la gloire de Son royaume à jamais», s'accomplit également par un éveil d'en bas de cette nature, qui ne connaît pas d'interruption; il s'agit du niveau de l'acceptation du joug du Royaume des Cieux (kabbalat ol mal'hout chamayim). Car un joug relève de la soumission (itkafya) et de l'annulation de la volonté, et ce niveau ne connaît pas d'interruption, puisqu'il peut demeurer identique tout au long de la journée.

היינו שגם אחר התפלה אע"פ [אף על פי] שאינו עוסק בעומק ההתכוננות מ"מ יוכל להיות בבחי' אתכפייא מצד ההסכם שנשאר אצלו בשעת התפלה.

Autrement dit, même après la prière, bien qu'on ne soit pas occupé à une contemplation profonde, on peut néanmoins demeurer dans la soumission, grâce à la résolution qui est restée en soi depuis le temps de la prière.

משא"כ בבחינת אהבה יש שינוי בין שעת התפלה לאחר התפלה כו' ונמצא מעלת בטול רצון ואתכפייא יש לה מעלה יתירה בבחי' זו גם כן והוא מה שאין בה שינויים:)

En revanche, dans le niveau de l'amour, il y a un changement entre le temps de la prière et l'après-prière, etc. Il apparaît donc que l'annulation de la volonté et la soumission ont également, sous cet aspect, une supériorité supplémentaire : elles ne connaissent pas de changements.)

והענין הוא כי הנה ידוע דכל השינויים הוא מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] וכמ"ש בזוה"ק [בזוהר הקדוש] בענין וימלך וימת כו' דז' מלכין דתהו דמאן דנפיל מדרגיה אקרי מות.

L'explication est la suivante : comme on le sait, tous les changements proviennent du niveau du brisement des réceptacles (chevirat hakélim), ainsi qu'il est écrit dans le saint Zohar à propos de «il régna... et il mourut», etc., au sujet des sept rois de Tohou : quiconque tombe de son niveau est appelé «mort».

וענין נפילה זו שלהם הוא שהיו בבחי' רצוא לבד ולא היה בהם בחי' השוה. ולכן אין קיום לבחי' זו.

Le sens de leur chute est qu'ils étaient uniquement dans le mode de ratso (élan vers le haut), sans que le niveau de chov (retour) soit présent en eux. C'est pourquoi ce niveau n'a pas de permanence.

וכן בנפש האדם צ"ל בחי' רוי"ש [רצוא ושוב] דייקא כמ"ש ואהבת ואח"כ ודברת בם בד"ת [בדברי תורה] כו' כנודע.

De même, dans l'âme humaine aussi, il faut précisément qu'il y ait ratso vachov (élan et retour), comme il est écrit : « Tu aimeras », puis ensuite : « Tu en parleras », au sujet des paroles de Torah, etc., comme on le sait.

17 והנה מצד בחי' שבה"כ [שבירת הכלים] הנ"ל נמשכים כל השינויים ג"כ באדם שאע"פ [שאף על פי] שמתפלל באהבה עכ"ז [עם כל זה] אחר התפלה יוכל להיות נמשך ח"ו [חס ושלום] אחר תאוות עוה"ז אלא השמירה לזה היא בחי' השוב ודברת בם ובקיום המצות כו'.

Or, du fait du niveau de la brisure des réceptacles mentionnée plus haut, toutes les variations se trouvent également introduites chez l'homme. Bien qu'il prie avec amour, il peut néanmoins, après la prière, être entraîné, à Dieu ne plaise, par les désirs de ce monde. La protection contre cela réside dans le niveau du retour (chov) — « Et tu parleras d'eux » — ainsi que dans l'accomplissement des mitsvot, etc.

אך הנה ידוע דהשכירה היה בז' מדות לבד אבל בבחי' מלכות לא היה כלל שכירה ממש וכמ"ש בספרא דצניעותא ובפי' האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרנו לברכה / זכרונם לברכה] שם.

Cependant, il est connu que la brisure ne toucha que les sept attributs émotionnels (midot) ; au niveau de Mal'hout (souveraineté), il n'y eut aucune brisure véritable, comme il est écrit dans le Sifra DeTzniusa et dans le commentaire de l'Arizal, de mémoire bénie, à cet endroit.

18 וזהו הענין שבחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שהוא בחי' בטול רצון אין בה שינוי והוא בחי' ועד שאין לה הפסק.

Voilà pourquoi le niveau de l'acceptation du joug du Royaume des Cieux (kabbalat ol malchout chamayim), qui est celui de l'annulation de la volonté, ne connaît aucun changement : c'est le niveau de va'ed, qui ne connaît aucune interruption.

וע"י אתערותא דלתתא בבחי' זו מעורר ג"כ למעלה להיות בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] דהיינו שיהיה ברכה והמשכה מעצמות א"ס ב"ה להיות בחי' שם כבוד מלכותו.

Et, par un éveil d'en bas à ce niveau, on suscite également en haut qu'il y ait « Béni soit le Nom de la gloire de Son royaume à jamais » : c'est-à-dire une bénédiction et un écoulement depuis l'essence de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, afin que se constitue le niveau du « Nom de la gloire de Son royaume ».

19 וכענין המבואר למעלה בפירוש ארוממך אלקי המלך. וזהו ענין תרומה הא' להויי. הלמ"ד מורה על ההעלאה ממטה למעלה.

Cela correspond à ce qui a été expliqué plus haut au sujet de « Je T'exalterai, mon D.ieu, le Roi ». Tel est le sens de la première offrande, « à Havaya » : la lettre lamed (« à ») indique une élévation du bas vers le haut.

והיינו מפני שהמשכת הרוממות ובחי' מלכות ממהותו ועצמותו ית' עם היות שזהו המשכה וירידה מעצמותו להיות סוכ"ע

Cela tient au fait que la transmission de l'exaltation et du niveau de Mal'hout (souveraineté) depuis Son être et Son essence, béni soit-Il, bien qu'il s'agisse d'une transmission et d'une descente depuis Son essence pour devenir la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin),

אך מהות המשכה זו הרי אינה בהתלבשות בהעלמין רק בחי' רוממות והתנשאות עליהם שזהו כעין העלאה ממטה למעלה.

la nature de cette transmission n'est toutefois pas un revêtement dans les mondes ; elle consiste uniquement en un niveau d'exaltation et d'élévation au-dessus d'eux, ce qui est semblable à une élévation du bas vers le haut.

לכן נקי' המשכה זו בזהר בלי [בלשון] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כמאמר הידוע כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין.

C'est pourquoi le Zohar désigne cette transmission par l'expression « la gloire du Saint béni soit-Il istalek (s'élève) », comme dans l'énoncé bien connu : « Lorsque la sitra a'hra est soumise, la gloire du Saint béni soit-Il s'élève (istalek) dans tous les mondes. »

20 ואין זה ענין סילוק האור ממש ח"ו [חס ושלום]. דא"כ מאי מעליותא אלא אדרבה ודאי היא המשכת וגילוי אור א"ס ב"ה

Il ne s'agit pas d'un retrait effectif de la lumière, à D.ieu ne plaise, car, si tel était le cas, quel en serait le mérite ? Bien au contraire, il s'agit certainement d'un flux et d'une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il,

רק שהוא בחי' גילוי אור הסוכ"ע שא"א שיהיה הגילוי בפנימיות בתוך הכלי כ"א בבחינת רוממות ולכן נקי אסתלק כאלו האור מתגלה רק מעט ומסתלק.

mais seulement du niveau de la révélation de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), qui ne peut se révéler intérieurement, à l'intérieur du réceptacle, mais uniquement sous le mode de l'élévation. C'est pourquoi cela est appelé istalek, comme si la lumière ne se révélait que quelque peu, puis se retirait.

ע"כ נאמר תרומה להוי"ה שיהי' [שיהיה] בבחינת רוממות והתנשאו' [והתנשאות] והוא המשכת אור הסוכ"ע ממקורו שהמשכה זו היא כמו העלאה.

C'est pourquoi il est dit: «une offrande à Havaya»: qu'elle soit sous le mode de l'élévation et de l'exaltation. Il s'agit du flux de la lumière de sovev kol almin depuis sa source; car ce flux est comparable à une élévation.

ועוד שהמשכה זו היא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שבבחי' העלאה ובטול מלמטה למעלה כנ"ל. וזהו ענין תרומה האחת שהיא מלמטה למעלה:

En outre, ce flux vient par un éveil d'en bas (l'éveil d'en bas), qui est sous le mode de l'élévation et de l'annulation de soi (bitoul), de bas en haut, comme mentionné précédemment. Tel est le sens de l'unique offrande [des deux], qui va de bas en haut.

21 ואח"כ כתי' [כתיב] כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי'. היא בחי' ההמשכה מלמעלה למטה תרומה לי [לשון] הפרשה כנ"ל. תרי ממאה כו'.

Et ensuite, il est écrit : « Que tout homme au cœur généreux l'apporte, l'offrande de Havaya. » C'est le niveau de l'effusion de haut en bas, terouma au sens de séparation, comme mentionné plus haut : « deux sur cent », etc.

היינו להיות נמשך מבחי' הוי' הוא בחי' סוכ"ע מהווה תמיד כי היו"ד שבראש מורה על הפעול' [הפעולה] כמו ככה יעשה איוב כו' בבחי' הוי' שבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] יו"ד צמצום כו'.

Cela signifie qu'il y ait un influx [vers le bas] depuis le niveau de Havaya, qui est le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), et qui fait constamment advenir [les êtres]; car le youd placé au début indique l'action, comme dans « Ainsi Iyov agissait », etc. [Tandis que] dans le niveau de Havaya qui est celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), le youd est un tsimtsoum (contraction), etc.

22 והמשכה זו ע"י נדיבים בחי' האבות שנקראים נדיבים ורועים. כי נדבן הוא בחי' משפיע מטובו לזולתו.

Et cette effusion se fait par les « généreux » (nedivim), le niveau des Patriarches, qui sont appelés « généreux » et « bergers ». Car un généreux donateur (nadvan) est celui qui dispense sa bonté à autrui.

וכן הרועה רועה צאנו במרעה טוב ומאכיל ומשקה אותם. וכמ"ש נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם כו'

De même, un berger mène son troupeau vers un bon pâturage, le nourrit et lui donne à boire. Comme il est écrit : « Les généreux des peuples se sont rassemblés, le peuple du Dieu d'Avraham », etc. ;

להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו כו' כרוה נדיבי עם שמעשה האבות היה לחפור בארות ויחפור אברהם כו'.

« Pour le faire asseoir parmi les généreux, parmi les généreux de Son peuple », etc. ; « Les généreux du peuple l'ont creusé. » Car l'œuvre des Patriarches consistait à creuser des puits : « Avraham creusa », etc.

23 וכל הבארות אשר חפרו בימי אברהם כו' שהבאר הוא בחינת גילוי המים מן ההעלם תוך הארץ שכל מעשיהם היה להביא בחינת סוכ"ע בחינת העלם בגילוי בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שזה היה תכלית כל מעשיהם ועבודתם.

« Et tous les puits qu'ils avaient creusés aux jours d'Avraham », etc. Un puits représente le dévoilement de l'eau cachée dans la terre ; toutes leurs actions visaient à faire passer le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), qui est cachée, au dévoilement, au niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin). Tel était le but de toutes leurs actions et de leur service.

24 ונק' נדיבי לב כי הקב"ה נק' בשם לב עד"מ כמ"ש צור לבבי כו'. כי הנה הלב מחיה את כל הגוף ע"י דם הנפש שנסגר בתוכו

Et ils sont appelés « généreux de cœur » (nedivei lev), car le Saint béni soit-Il est appelé « cœur », par analogie, comme il est écrit : « Le rocher de mon cœur », etc. En effet, le cœur donne vie à tout le corps par le sang de l'âme qui est retenu en son sein,

ואח"כ נפתח ויוצא לכל האברים שתמיד סוגר ופותח פותח וסוגר כו' שהוא בחי' רצוא ושוב משפיע ומקבל.

puis il s'ouvre et le sang se répand dans tous les membres; car il se ferme et s'ouvre sans cesse, s'ouvre et se ferme, etc. C'est là le niveau de ratzo et shov (élan et retour), donner et recevoir.

כך הנה החיות של כל העולמוי [העולמות] היא בדרך רוי"ש [רצוא ושוב] כו' והמשכה זו להיות בחי' רוי"ש [רצוא ושוב] הוא ע"י בחי' האבות

De même, la force vitale de tous les mondes suit le mouvement de ratzo et shov, etc.; et cette effusion, qui fait advenir le niveau de ratzo et shov, s'opère par le niveau des Patriarches,

ולכן נק' נדיבים כי מדתו של אברהם מדת האהבה הלוח ונסוע רצוא ושוב ע"י זה מעורר למעלה כמים הפנים כו' בבחינת אהבה עליונה.

et c'est pourquoi ils sont appelés «généreux». Car l'attribut d'Avraham est celui de l'amour, «allant et poursuivant sa route», dans un mouvement d'élan et de retour; par là, il éveille en haut, «comme l'eau reflète le visage», etc., au niveau de l'amour supérieur.

25 ומדתו של יצחק ביראה. ופחד יצחק היה לי ע"י בחי' יראה כו'. ולכן אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק כו'

Et l'attribut d'Its'hak est la crainte : «Et la Crainte d'Its'hak était avec moi», par le niveau de la crainte, etc. C'est pourquoi nous disons : «le D.ieu d'Avraham, le D.ieu d'Its'hak», etc.,

אלקי אצל כאו"א [כל אחד ואחד] לפי שמדתו של זה לא כמדתו של זה. וצ"ל ב' הבחי'. כי שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

[en disant] «D.ieu de» pour chacun d'eux, car l'attribut de l'un n'est pas comme celui de l'autre. Les deux niveaux sont nécessaires, car «Sa main gauche est sous ma tête, et Sa main droite m'enlace.»

שגם ע"י בחי' שמאל דוחה גורם נשיאת ראש כו'. וזהו כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי"ה.

Car même le niveau de «la gauche qui repousse» provoque l'élévation de la tête, etc. Et c'est là le sens de : «Que tout homme au cœur généreux l'apporte, l'offrande de Havaya» :

היינו המשכת התורה מלמעלה למטה שנקי יין ושמן כוי שהיא בחי' מצה עשירה הנלושה ביין ושמן שאינה באה לידי חמוץ כלל כנ"ל וד"ל [ודי למבין]:

c'est-à-dire l'attraction de la Torah d'en haut vers le bas, appelée «vin et huile», etc. C'est le niveau de la «matsa riche», pétrie avec du vin et de l'huile, qui ne peut jamais fermenter, comme mentionné plus haut. Cela suffit à qui comprend.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayakhel/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak